

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI (ENNAKKOARVIOINTI)

Asia Valmistelun kohteena olevan asian aihe	Koulumäen erityiskoulun toiminnan päättyminen
Asiasta päättävä taho ja lopullinen päätöksentekijä	Kasvun ja oppimisen lautakunta
Valmistelijat Valmistelun vastuuhenkilön/ -henkilöiden nimi, nimike ja tulosyksikkö	Juha Nurmi, perusopetuksen johtaja, suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikkö Leena Lakovaara, Espoonlahden aluepäällikkö, suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikkö Asko Lippo, Kehittämispäällikkö, suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikkö Jemina Sirviö, oppilasasioiden asiantuntija, suomenkielisen opetuksen tulosyksikkö Jenny Webb, koulutussuunnittelija, suomenkielisen opetuksen tulosyksikkö Ville Kainulainen, koulutussuunnittelija, suomenkielisen opetuksen tulosyksikkö
Päivämäärä	29.1.2024
Muut valmisteluun osallistuneet Esim. asiantuntijat, järjestetyt asiakasarviointitilaisuudet	Merivuokko Gould, suunnittelija, suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikkö Mii Loisa-Turunen, opetuksen tuen päällikkö, suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikkö Sini Mäkäpä, erityisen tuen suunnittelija Espoonlahden alueella, suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikkö Matti Jokela, rehtori, Meritorin koulu ja Koulumäen koulu Marikka Korhonen, rehtori, Espoonlahden koulu Arita Norrbäck, rehtori, Mainingin koulu Marjo Backström, koordinaattori, suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikkö Terhi Pippuri, opiskeluhuollon päällikkö, kasvun ja oppimisen toimiala (v. 2022 valmistelu) Tero Penttinen, talousasiantuntija, kasvun ja oppimisen toimiala (v. 2022 valmistelu)

Lyhyt kuvaus arvioitavasta asiasta	<p>Espoossa toimivien erityiskoulujen tilannetta on tarkasteltu osana tilankäyttösuunnitelmaa vuosille 2018–2027. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan 18.4.2018 hyväksymään tilankäyttösuunnitelmaan on sisällytetty periaate, jonka mukaan kouluverkkoa kehitetään siten, että erityisluokilla opiskelevilla oppilailla on mahdollisuus integroitua omien edellytystensä mukaisesti yleisopetukseen.</p> <p>Valtuusto on 19.10.2020 hyväksynyt Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman. Ohjelman mukaan Espoossa pyritään suurempiin kouluyksiköihin ja pienemmistä kouluyksiköistä luovutaan.</p> <p>Koulumäen erityiskoulun kohdalla on tarkasteltu em. perusteella seuraavia vaihtoehtoja: 1) Koulumäen erityiskoulun toiminta päättyy 31.7.2024. 2) Koulumäen erityiskoulun toiminta jatkuu. 3) Koulumäen erityiskoulu yhdistetään Espoonlahden yläkoulun kanssa 1.8.2024 lukien. Tarkastelussa on huomioitu opetuslainsäädännön ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden lisäksi seuraavia selvityksiä/näkemyksiä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perusopetuksen palveluverkon kehittämisperiaatteet - Koulumäen erityiskoulun henkilöstökokouksessa 9.2.2022 ja 13.12.2023 esitetyt näkemykset - Koulumäen erityiskoulun oppilaille 15.–16.2.2022 toteutetun kyselyn tulokset - Asukastilaisuudessa 9.3.2022 ja 18.1.2024 esitetyt näkemykset - Koulumäen erityiskoulun johtokunnan, henkilöstön ja oppilaskunnan lausunnot - Espoon nuorisovaltuuston lausunto - Espoon vammaisneuvoston ja vammaisasiamiehen lausunnot
---	--

	Nykytila	Vaihtoehto 1 Toiminta päättyy	Vaihtoehto 2 Toiminta jatkuu
A S U K K A A T J A	<p>Koulumäen erityiskoulu sijaitsee Espoonlahden oppilasalueella. Koulussa toimii viisi kaupunkitasoisesti muodostettua erityisluokkaa laaja-alaisia oppimisen erityisvaikeuksia omaaville oppilaille ja kolme erityisluokkaa autismikirjon oppilaille.</p> <p>Autismikirjon erityisluokista 1. luokka on hallinnollisesti Meritorin koulun, mutta käyttää Koulumäen tiloja. Oppilaat ohjautuvat Koulumäen erityisluokille samoin periaattein, kuin muihinkin Espoon peruskouluissa toimiviin kaupunkitasoisesti muodostettuihin erityisluokkiin.</p>	<p>Oppilaat sijoittuvat Espoossa jo toimiviin laaja-alaisia oppimisen erityisvaikeuksia omaavien oppilaiden erityisluokille sekä autististen oppilaiden erityisluokille. Mahdollisista uusista perustettavista erityisluokista päätetään lautakunnassa vuosittaisen oppilaaksioton yhteydessä. Erityisluokat osoitetaan oppilaiden asuinpaikkojen mukaisilta oppilasalueilta. Oppilaat jatkaisivat erityisluokilla, eivätkä he ole integroitumassa yleisopetukseen.</p> <p>Alustavan suunnitelman mukaan alueellinen ryhmä (laaja-alaiset oppimisvaikeudet, ns. EMU-ryhmä) siirtyy Mainingin kouluun, autismikirjon 4. luokkalaisten ryhmä Meritorin kouluun ja autismikirjon 6. luokan ryhmä Saunalahden kouluun. Kaksi muilla alueilla opiskelevaa oppilasta palaavat omalle alueelleen.</p>	<p>Koulun toiminnan jatkuessa tilanne on nykytilan kaltainen. Lukuvuotena 24–25 koulussa olisi 23 oppilasta ja 3 ryhmää.</p> <p>Oppilaiden oikeus tarvitsemaansa tukeen toteutuu. Oppilaiden oikeus opiskella yleisopetuksen opetusryhmässä omien edellytystensä mukaisesti ei toteudu. Osalla oppilaista sosiaalinen verkosto on edelleen kaukana kotoa tai muualla kuin omalla asuinalueellaan. Oppilailla ei ole mahdollisuutta kartuttaa jatko-opinnoissa tarvittavia taitoja (esim. suuret yksiköt ja opetusryhmät).</p> <p>Koulumäen koulun henkilökunta ja johtokunta toivovat tätä vaihtoehtoa. He esittävät, että päinvastoin Koulumäen kouluun voisi keskittää</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">p a i v e i u t</p>	<p>Koulumäessä on lukuvuonna 23–24 yhteensä 29 oppilasta vuosiluokilla 3, 5 ja 7–9. Oppilaista 11 on 9 luokan oppilaita, jotka lähtökohtaisesti jatkavat toiselle asteelle.</p> <p>Laaja-alaisia oppimisen erityisvaikeuksia omaavia oppilaita on 19 (ryhmiä on kaksi, joista toinen tyhjenee lukuvuoden 23–24 jälkeen), lievästi kehitysvammaisia ja/tai autismin kirjon oppilaita on 10 (yksi ryhmä). Oppilaista 9 opiskelee toiminta-alueittain, loput oppiaineittain.</p> <p>Lähes kaikilla oppilailla on vahvat (yksilöllisen) tuen tarpeet. Oppilastuntemus on oppilasmäärän pienuuden vuoksi hyvä. Oppimisympäristö ja luokkatilat vastaavat pienryhmäopetuksen tarpeita, eriyttämistiloja on riittävästi. Joustavat ryhmittelyt ja erilaiset pedagogiset oppilaiden edun mukaisten ratkaisut ovat toteutettavissa rajallisesti. Valinnaisainetarjonta on suppea ja valinnaisuuden toteutuminen haastavaa. Oppilailla ei ole käytössään laaja-alaisen erityisopettajan palveluita, sillä koulussa ei ole ko. vakanssia. Oppilailla ei ole mahdollisuutta integroitua yleisopetuksen opetusryhmään omien edellytystensä mukaisesti, sillä koulussa ei ole yleisopetuksen opetusryhmiä. Erillisen oppilaanohjaajan palveluja ei ole käytettävissä jatko-opintoihin hakeutumisessa, erityisluokanopettajat hoitavat tätä oman työnsä ohessa.</p>	<p>Asukasillassa moni paikallaolijoista toivoi lisää tietoa siitä, mitkä olisivat Mainingin, Saunalahden ja Meritorin koulujen edellytykset tarjota opetusta Koulumäen koulun oppilaille. Tässä kunkin koulun rehtorin sekä Espoonlahden aluepäällikön kuvailuja:</p> <p>Mainingin koulussa (tänne sijoitettaisiin alueellinen erityisryhmä): Koulu ei sovellu kovin hyvin autismikirjon oppilaiden kouluksi piha-alueen osalta (tosin koulun omat autismikirjon oppilaat käyttävät yhteisesti esikoulun pihaa, joka tarkoitukseen soveltuu), mutta tätä ei olla ehdottamassakaan. Esteettömyys toteutuu koulussa. Koulumäen koulusta siirtyisi Mainingin kouluun pätevä erityisluokanopettaja, jos hän on siihen halukas. Koulun koko on suuri ja koko ajan kasvava.</p> <p>Saunalahden koulussa (tänne sijoitettaisiin 6. luokkalaiset autismikirjon oppilaat): “Saunalahden koulun tilat ovat olleet tiukilla viimeiset 11–12 vuotta, mutta tällä hetkellä autismikirjon opetus toimii hyvin, kun ryhmiä on saatu vähennettyä viidestä kolmeen. Autismikirjon opetusta on koulussamme kehitetty kohta 12 vuoden ajan ja pätevien erityisopettajiemme osaaminen on korkealaatuista. Tilamme ovat esteettömät, mutta eivät kovin hyvin soveltuvat juuri autismikirjon opetukseen. Näissä tiloissa on kuitenkin opittu toimimaan parhaalla mahdollisella tavalla. Saunalahden koulussa voi siis toimia yhteensä kolme autismikirjon erityisluokkaa ja näissä 8 oppilasta/luokkaa eli yhteensä 24 oppilasta. Syksyllä -24 meille vapautuu 4-5 oppilaspaikkaa näistä ryhmistä, joten voimme hyvin ottaa kouluamme saman verran Koulumäen koulusta tulevia autismikirjon erityisoppilaita. Parhaiten nykyisiin ryhmiin soveltuisivat Koulumäen 5. luokan oppilaat. (eli ensi vuoden kuutosluokkalaiset)”, Saunalahden koulun rehtorin mukaan.</p> <p>Meritorin koulussa (tänne sijoitettaisiin 4. luokkalaiset autismikirjon oppilaat): “</p>	<p>alueen muita erityisopetusryhmiä, esimerkiksi juuri autismikirjon ryhmiä, koska koululla on vahvaa osaamista tällä alueella.</p> <p>Koulumäen koulun henkilöstö puoltaa tätä vaihtoehtoa. Koulun henkilöstö lausunnossaan esittää, että koulun vahvuuksia ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koulumäessä tehdään vahvaa yhteisöllistä työtä. Koulu on pystynyt ottamaan vastaan oppilaita, joiden koulupolku on toisissa espoolaisissa yksiköissä katkennut ja Koulumäessä tarjottujen räätälöityjen tukimuotojen avulla oppilaalle on pystytty tarjoamaan uusi alku esim. sairaalakoulujakson jälkeen. Yksilöllistetyn opetuksen oppilaille ei ole kuntouttavaa pienluokkaa sairaalakoulujakson jälkeen, vaan heille on usein osoitettu koulupaikka Koulumäestä. - He ovat kantaneet vastuuta Espoon kaupungin taloudesta ja vähentäneet näin esimerkiksi erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun kustannuksia. - Henkilöstö luettelee lausunnossaan monia tukimuotoja, jotka ovat mahdollisia erityisesti Koulumäen koulussa sen ominaisuuksien vuoksi <p>Autismikirjon opetuksesta Koulumäen koulussa henkilöstö toteaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koulumäki on turvallinen autismikirjon oppilaille ja koko koulun henkilökunnalle. Autismikirjon oppilaiden etu on pieni yksikkö. Koulumäessä on hyvät selkeät pienryhmälle soveltuvat tilat ja tilat opetuksen eriyttämiseen. Tilat ovat aistiherkille oppilaille erinomainen. Värimaailma, valaistus ja matalat tilat
--	--	--	--

<p>Osalla oppilaista koulumatkat ovat pitkiä. Kaikilla ei ole mahdollisuutta tutustua kodin lähellä asuviin lapsiin ja sosiaalinen verkosto on kaukana.</p> <p>Oppilaat oppilasalueittain: Espoonlahti 23, Itäinen Leppävaara 0, Keski- ja Pohjois-Espoo 1, Läntinen Leppävaara 0, Matinkylä-Olari 4 ja Tapiola 1.</p>	<p>Meritorin koulun peruskorjaus on valmistunut noin 3 vuotta sitten. Peruskorjauksessa huomioitiin pien- ja erityisryhmien vaatimuksia jo olemassa olevien ratkaisujen pohjalta, Meritorissa on ollut pienryhmiä 1990-luvulta lähtien. Pienryhmille löytyy oma helposti rajattava alue omalla esteettömällä sisäänkäynnillä, kuitenkin niin, että erityisen tuen ryhmät/oppilaat eivät ole eristettyinä koulun muusta toiminnasta.</p> <p>Alueella on oppilaiden WC-tilat, kolme OT2 - opetusluokkatilaa muunneltavin ratkaisuin, rauhoittumishuone ja henkilökunnan pieni taukotila, jota on mahdollista käyttää myös opetuksen eriyttämiseen.</p> <p>Koulun piha-alueen aitaratkaisun perusparannus erityisen tuen ryhmien tarpeisiin on aloitettu 21.8.23. Suunnittelupalaverissa 12.1.24 Tilapalvelut-liikelaitoksen rakennusvalvojan, KOTO:n tilakehityspäällikön ja Meritorin rehtorin kanssa sovittiin katselmus aita-urakoitsijan, kiinteistönhoidon sekä koulun edustajan kanssa 17.4.2024. Urakka-aika olisi kesä 2024. Meritorin toimintakulttuurissa erityis- ja pienryhmät ovat osa arjen toimintoja. Henkilökunnan osaaminen ja ymmärrys perustuu jatkuvaan kouluttautumiseen, vertais- ja työssäoppimiseen sekä erityis- ja pienryhmien pitkään historiaan Meritorissa. Lisäksi lukuvuoden 2023–2024 aikana aloitettu tiivis yhteistyö Koulumäen koulun autismin kirjon ryhmien osaavan henkilökunnan kanssa on tuonut paljon erityisosaamista autismikirjon opetuksen järjestämiseen”, Koulumäen ja Meritorin koulun rehtorin mukaan.</p> <p>Oppilaiden oikeus tarvitsemaansa tukeen ja yksilöllisiin ratkaisuihin toteutuu edelleen. Oppilaille syntyy mahdollisuus integroitua yleisopetuksen opetusryhmiin omien edellytystensä mukaisesti. Joustavan ryhmittelyn ja erilaisten oppilaiden edun mukaisten pedagogisten ratkaisujen toteuttaminen paranee.</p> <p>Oppilashuoltopalveluiden saatavuus paranee, kun oppilashuoltohenkilöstö on tavoitettavissa useamman</p>	<p>mahdollistavat oppilaille rauhallisen oppimisympäristön.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaan yksilöllinen huomioiminen onnistuu hyvin pienemmässä kouluympäristössä. Koulumäen ympäristö on rauhallinen ja turvallinen, jolloin oppilaiden opetusta ja käytöstä on haastavissa tilanteissa helpompi hallita. - Muutokset ovat autismikirjon oppilaille erittäin vaikeita. Oppilaan etu ei ole se että, tutut aikuiset ja luokkatoverit sekä ympäristö muuttuvat. Muutokset aiheuttavat rajuja haastavia tilanteita ja haastavaa käytöstä. Erityiset oppijat tarvitsevat pysyvyyttä. <p>Koulumäen koulun henkilöstö kuvaa kouluun tehtyjä mittavia investointeja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koulumäen koulurakennuksen korjausinvestoinnit: Koulun pihaan rakennettiin syksyllä 2019 aidattu piha-alue, johon kaupunki sijoitti 23 515 euroa. - Muutama vuosi sitten teknisen työn luokkaan tehtiin mittava remontti, jossa mm. asennettiin uusi ilmastointi- ja imujärjestelmä sekä lattiapinnat uusittiin. - Rakennuksen viemäröinti uusittiin 2020, jolloin asennettiin myös uudet wc-kalusteet. Keittiön hissi ja portaikko uusittiin myös muutama vuosi sitten. - Oppilaskunnan keittiötilat ja laitteet uusittiin talvella 2022. Samassa yhteydessä Koulumäkeen remontoitiin autismikirjon opetuksen tarpeita vastaava rauhoittumis-/ turvahuone. - Koulun keittiölinjasto on uusittu 2023.
--	--	---

	<p>päivän viikossa. Oppilaat saavat jatkossa myös laaja-alaisen erityisopettajan palveluita. Osalla oppilaista koulumatkat lyhenevät. Koulumatkaetuutta koskevat tarpeet säilynevät kuitenkin entisellään koulusta riippumatta. Sosiaalinen verkosto muodostuu lähemmäs kotia, kun koulu sijaitsee oman asuinpaikan mukaisella oppilasalueella. Oppilaiden erityisen tuen järjestämistä ja tukitoimia sekä apuvälineitä koskevat ratkaisut tehdään oppilaskohtaisten erityisen tuen tarkistamispäätösten yhteydessä, kuten ennenkin. Koulumatkaetuutta koskevat päätökset tehdään samoin perustein, kuin ennenkin.</p> <p>Toisaalta Koulumäen koulun henkilöstö ja johtokunta vastustavat tätä vaihtoehtoa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Laaja sisäilmaremontti keväällä 2024. Edellä kuvatut remontit ovat maksaneet useita kymmeniätuhansia euroja <p>Lisäksi Koulumäen koulun henkilöstö kuvaa työviihtyvyyttään:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koulumäen koulu on koettu henkilöstön keskuudessa kannustavana ja motivoivana työyhteisönä. Henkilöstö on koulutukseltaan kelpoista ja työskennellyt talossa pitkään. Erityisluokanopettajat, koulunkäynninohjaajat ja erityiskoulunkäynninohjaajat ovat kokeneet työnsä tavoitteelliseksi ja mielekkääksi, koska kollegiaalinen tuki ja yhteisiin tavoitteisiin sitoutuminen on vahvaa pienessä erityisen tuen yksikössä. - Henkilöstöllä on huoli, että työyksikön hajotessa kollegiaalinen tuki hajoaa. Erityisluokanopettajien, koulunkäynninohjaajien ja erityiskoulunkäynninohjaajien keskinäinen tuki on elintärkeää raskaassa ja henkisesti kuormittavassa työssä. <p>Koulumäen koulun jatkoon liittyen, Koulumäen koulun henkilöstö ilmaisee:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Huolestamme on, että lakkauttamispäätöksestä seuraa erityisten oppijoidemme - syrjäytymistä - koulupudokkuutta - lisääntyntä sosiaalipalveluiden ja lastensuojelun tarvetta. Lausunnossaan he kuvaavat tarkemmin mm. integrointia, jota he koulussaan oppilaille tekevät.
--	---	---

			<p>Vastoin vaihtoehto 1:n kuvausta, Koulumäen koulun johtokunta tuoreimmassa lausunnossaan toteaa, että koulu nähdään turvallisena, kokonaisvaltaisena ja oppilaiden edut huomioivana erityiskouluna. Erityisesti he arvostavat koulun turvallista oppimisympäristöä. He epäilevät, että samanlaista turvallisuuden tasoa ei ole mahdollista saavuttaa muissa kouluissa jo pelkästään siitä syystä, että oppilaita kouluissa on moninkertaisesti, eikä kaikkia pystytä pitämään silmällä.</p> <p>Lisäksi koulun johtokunta arvelee, että lisäkustannuksia tulee aiheutumaan muihin sijoituskouluihin, koska lisätiloja pitäisi rakentaa. He näkevät lisäksi, että Koulumäen koulun oppilaita ei useimmissa tapauksissa kyetä integroimaan osaksi yleisopetusta edes yksittäisissä aineissa. Kuten aikaisemmassakin johtokunnan lausunnossa, johtokunnan jäsenet ovat huolissaan siitä, että Koulumäen koulun oppilaat joutuisivat kiusatuiksi ja syrjityiksi uusissa kouluissa.</p> <p>Kuten Koulumäen koulun henkilöstökin, johtokunnan mukaan erityisen tuen oppilaat tarvitsevat ympärilleen tuttuja rutiineja, opettajia ja oppilaita.</p>
	Nykytila	Vaihtoehto 1 Toiminta päättyy	Vaihtoehto 2 Toiminta jatkuu
A S U K K A A	Koulumäen erityiskoulun oppilaille toteutetun kyselyyn perusteella mielekkäintä nykyisessä koulussa on esim. liikunta, matematiikka, tekninen työ, kotitalous ja äidinkieli. Ikävintä on sen sijaan koulun pienuus ja oppilasmäärän vähäisyys sekä yksittäiset oppiaineet, kuten tekstiilityö, kuvaamataito, ympäristöoppi. Oppiaineisiin liittyvät vastaukset voivat kuitenkin kohdistua	<p>Oppilaskyselyn vastausten perusteella oppilaat suhtautuvat luokalle tuleviin uusiin oppilaisiin hyvin (ka 3,61). Myös suhtautuminen uuteen kouluun siirtymiseen on hyvä (ka 3,64).</p> <p>Oppilaiden avoimiin kysymyksiin antamista vastauksista käy ilmi, että unelmien koulu sijaitisi lähellä kotia, olisi iso, rauhallinen ja hiljainen. Osa oppilaista on ilmaissut unelmiensa kouluksi jonkin Espoon peruskouluista.</p>	<p>Oppilaskyselyn vastausten perusteella oppilaat suhtautuvat nykyiseen kouluun neutraalisti tai hieman kielteisesti (ka 2,94) ja kokevat koulumatkan neutraalina tai hyvänä (ka 3,30).</p> <p>Oppilaskyselyn asteikko 1-5: 1 = En tykkää ollenkaan, 2 = En tykkää, 3 = En osaa sanoa, 4 = Tykkään, 5 = Tykkään tosi paljon.</p> <p>Lausuntojen perusteella koulun johtokunta ja henkilöstö sekä Espoon vammaisasiaamies ja</p>

t j a p a i v e i u t	<p>yleisesti koulunkäyntiin eivätkä välttämättä juuri Koulumäen kouluun.</p> <p>Koulumäen erityiskoulun henkilöstön lausunnon mukaan koulussa tehdään vahvaa yhteisöllistä työtä ja tarjotaan räätälöityjä tukimuotoja oppilaille, joiden koulupolku on muissa kouluissa katkennut. Koulua on myös kehitetty autismikirjon oppilaiden osaamisyksiköksi ja kouluun on tehty mittavia investointeja mahdollistamaan autismikirjon kehitysvammaisten oppilaiden opetus sekä aamu- ja iltapäivähoito. Koulumäen koululle myönnettyillä resursseilla on kyetty autismikirjon opetusta toteuttamaan sekä kehittämään laadukkaasti ja hyvin.</p> <p>Koulumäen erityiskoulun oppilaskunnan lausunnon mukaan koulun hyviä puolia ovat tilat, opetus, yhteistyö kotien kanssa ja koulun pienuus. Koulun pienuus koetaan toisaalta myös huonona kaveripohjan vähyyden vuoksi. Muina huonoina puolina pidetään pieniä ryhmiä ja ajoittaisia riitoja.</p> <p>Asukastilaisuudessa esitettyjen näkemysten perusteella Koulumäen erityiskoulun toimintaan ollaan tyytyväisiä.</p>	<p>Oppilaskyselyn asteikko 1-5: 1 = En tykkää ollenkaan, 2 = En tykkää, 3 = En osaa sanoa, 4 = Tykkään, 5 = Tykkään tosi paljon. Lausuntojen perusteella Espoon nuorisovaltuusto kannattaa toiminnan päättämistä. Koulumäen oppilaskunta ei ilmaise, kannattaako tätä vaihtoehtoa, vaan pohtii lausunnossaan koulun hyviä ja huonoja puolia.</p>	<p>Espoon vammaisneuvosto kannattavat toiminnan jatkumista. Koulumäen koulun oppilaskunta ei ilmaise, kannattaako tätä vaihtoehtoa, vaan pohtii lausunnossaan koulun hyviä ja huonoja puolia.</p>
J o h t a	<p>Nykytila</p> <p>Koulumäen erityiskoulua johtaa Meritorin koulun rehtori. Rehtori on koululla 1 päivää/vko.</p> <p>Kuraattoripalvelua on saatavilla 0,5–1 pv/vko. Psykologipalvelua on saatavilla keskitettyjen palvelujen</p>	<p>Vaihtoehto 1 Toiminta päättyy</p> <p>Meritorin koulun rehtorin lisätehtävänä ollut Koulumäen erityiskoulun johtaminen ja Koulumäen koulun rehtorina toimiminen päättyy.</p> <p>Koulussa työskentelevän vakinaisen koulun henkilöstön palvelussuhde on turvattu ja henkilöstön osaamista voidaan hyödyntää jatkossakin. Sijoituskoulu muuttuu,</p>	<p>Vaihtoehto 2 Toiminta jatkuu</p> <p>Toiminnan jatkuessa tilanne on nykytilan kaltainen eikä saatavissa ole säästöjä. Kahden koulun johtamistyö on raskasta ja työmäärältään kohtuuton.</p> <p>Koulumäen koulun johtokunta ehdottaa vaihtoehdon 2 mukaisesti, että:</p>

<p>m i n e n j a r e s u r s i t</p>	<p>kautta erikseen sovittavan aikataulun mukaisesti pääsääntöisesti Teamsin kautta. Laaja-alaisen erityisopettajan palvelut eivät ole saatavilla, sillä koulussa ei ole ko. Vakanssia.</p> <p>Terveystieteiden ja koululääkärin palvelut ovat saatavilla Espoonlahden koululta. Aikataulut sovitaan tapauskohtaisesti.</p> <p>Koulumäessä on seitsemän erityisopettajan virkaa ja yksi autismikirjon opettajan virka sekä kuusi avustajan vakanssia ja kuusi erityiskoulunkäyntiohjaajan vakanssia. Koulussa työskentelee lukuvuonna 2023–2024 viisi erityisluokanopettajaa/autismikirjon opettajaa ja sivutoiminen kotitalousopettaja sekä Seuren kautta eri pituisilla sopimuksilla avustajia.</p> <p>Osa viroista ja vakansseista ovat avoimena. Koulussa ei ole oppilaanohjaajan virkaa. Erityisluokanopettajat hoitavat jatko-opintoihin liittyvää ohjaustyötä oman työnsä ohessa ilman oppilaanohjaajan koulutusta. Henkilöstöllä on pedagogista erityisosaamista ja pitkä kokemus erityisen tuen oppilaiden opettamisesta. Pedagoginen kehittäminen on haastavaa. Opettajat ovat mukana monessa eri kehittämissuunnitelmassa, mikä lisää kuormittuneisuutta ja vähentää mahdollisuuksia vaikuttaa omaan työhön.</p> <p>Oppilaskohtaiset kustannukset ovat 18 128 €/oppilas/vuosi.</p>	<p>henkilöstöä ei voida kuitenkaan siirtää kokonaisuutena mihinkään Espoon peruskouluun, sillä Espoon kaupungissa sovittujen yhteisten periaatteiden mukaisesti henkilöstöllä tulee olla mahdollisuus hakeutua haluamaansa kouluun.</p> <p>Pedagoginen johtaminen vahvistuu, kun rehtori (esihenkilö) on paikalla päivittäin. Oppilashuoltopalvelut ovat saatavilla useamman kerran viikossa eli palveluiden saatavuus paranee. Laaja-alaisen erityisopettajan palvelut ovat saatavilla viikoittain, ellei jopa päivittäin. Palveluiden saatavuus paranee.</p> <p>Koulumäen koulun lakkauttamisesta saatavat kustannussäästöt ovat vuosittain 284 055 €: Kiinteistökulut 284 055 € (vuokrat 251 175 € + siivous 32 880 €). Henkilöstökuluista ei säästöjä. Koulumatkakustannuksissa ei ole saatavissa säästöä, sillä oppilaiden koulumatkaetuutta koskevat tarpeet säilynevät entisellään koulusta riippumatta.</p> <p>Pitkällä tähtäimellä säästöä todennäköisesti syntyy hieman, kun koulupaikat ovat omalla oppilasalueella tai muutoin lähempänä kotia.</p>	<p>- Valinnaisten aineiden opettajat voisivat käydä Koulumäen koululla opettamassa oppilaita sen sijaan, että Koulumäen koulun oppilaat siirtyisivät isompiin kouluihin, missä valinnaisaineiden opetusta olisi tarjolla omasta takaa. Koulumäen koulun oppilaat voisivat heidän mukaansa myös mennä naapurikouluun valinnaisaineiden tunneille tai opetus voitaisiin järjestää etänä.</p>
--	--	---	--

<p>Koulumatkaetuus on 21/29 oppilaalla: - Tilauskuljetus 14/21 oppilaalla (Espoonlahden oppilasalueella asuvat oppilaat 3024,00 €/oppilas/lukuvuosi ja muulla oppilasalueella asuvat oppilaat 3704,40 €/oppilas/lukuvuosi).</p> <p>Näistä kahdeksan oppilaan kuljetuskustannukset ohjataan Hyvinvointialueelle.</p> <p>- Julkisen liikenteen matkakortti on 8 oppilaalla</p>		
Nykytila	Vaihtoehto 1 Toiminta päättyy	Vaihtoehto 2 Toiminta jatkuu

<p>K e s t ä v ä k e h i t y s j a e l i n v o i</p>	<p>Koulumäen koulun toiminta ei edistä kaikilta osin Espoon arvojen ja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista.</p> <p>Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan 18.4.2018 hyväksymässä tilankäyttösuunnitelmassa on esitetty Koulumäen erityiskoulun yhdistämistä Espoonlahden yläkouluun. Tätä ei kuitenkaan voida toteuttaa, koska Espoonlahden yläkoulu ei ole yhtenäinen peruskoulu.</p> <p>Espoonlahden oppilasalueella sijaitsevan Koulumäen erityiskoulun oppilaista 23/29 asuu Espoonlahden oppilasalueella ja oppilaista 6/29 muilla oppilasalueilla.</p> <p>Oppilaat alueittain: - Espoonlahti 23 - Itäinen Leppävaara 0 - Keski- ja Pohjois-Espoo 1 - Läntinen Leppävaara 0 - Matinkylä-Olari 4 - Tapiola 1.</p> <p>Oppilaille ei ole mahdollisuutta integroitua omien edellytystensä mukaisesti yleisopetuksen opetusryhmään, sillä erityiskoulussa ei ole yleisopetuksen luokkia. Oppilaiden hyvinvointia edistävät oppilashuoltopalvelut ovat niukat. Laaja-alaisen erityisopettajan palveluita ei ole saavilla lainkaan.</p> <p>Osalla oppilaista sosiaalinen verkosto muodostuu kauas kotoa.</p>	<p>Koulun toiminnan päättymistä koskeva ratkaisu on valtuuston hyväksymässä Taloudellisesti kestävä Espoo - ohjelmassa asetettujen tavoitteiden mukainen.</p> <p>Ratkaisu edistää osaltaan oppilaiden yhdenvertaisuutta ja lähikouluperiaatteen toteutumista: - Kaikilla koulun oppilaille on mahdollisuus käydä koulua ja saada palveluita oman asuinpaikkansa mukaisella oppilasalueella. - Erityisluokilla opiskelevilla oppilaille on mahdollisuus integroitua yleisopetuksen opetusryhmään omien edellytystensä mukaisesti. - Oppilaiden hyvinvointia edistävät oppilashuoltopalvelut ja laaja-alaisen erityisopettajan palvelut ovat saatavilla.</p>	<p>Toiminnan jatkuessa tilanne on nykytilan kaltainen. Ratkaisu ei ole valtuuston hyväksymässä Taloudellisesti kestävä Espoo - ohjelmassa asetettujen tavoitteiden mukainen eikä osaltaan edistä oppilaiden yhdenvertaisuutta ja/tai lähikouluperiaatteen toteutumista.</p>
--	---	---	---

m a			
	Nykytila	Vaihtoehto 1 Toiminta päättyy	Vaihtoehto 2 Toiminta jatkuu

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">J o h t o p ä t t ö k s e t</p>	<p>Perusopetuslain 17 §:ssä säädetyn mukaan erityinen tuki järjestetään oppilaan etu ja opetuksen järjestämisedellytykset huomioon ottaen muun opetuksen yhteydessä tai osittain tai kokonaan erityisluokalla tai muussa soveltuvassa paikassa.</p>	<p>Toiminnan päättymisestä saatavat pedagogiset ja oppilaiden hyvinvointia edistävien palveluiden paranemisesta syntyvät hyödyt ovat suuremmat kuin erillisenä pienenä erityiskouluna toimimisesta saatavat hyödyt.</p> <p>Toiminnan päättymisestä on saatavissa vuosittain kustannussäästöjä.</p>	<p>Toiminnan jatkuminen nykyisellään ei ole voimassa olevan lainsäädännön ja opetussuunnitelman perusteiden näkökulmasta eikä pedagogisesti perusteltua.</p> <p>Toiminnan jatkuessa ei ole saatavissa kustannussäästöjä.</p>
	<p>Opetuksessa voidaan hyödyntää erilaisia perusopetuksen opetussuunnitelmaan kirjattuja pedagogisia ratkaisuja. Yksilöllisiä opetusjärjestelyjä voidaan toteuttaa perusopetuslain 18 §:n nojalla. Koulumäen erityiskoulu tarjoaa koulun itsearvioinnin perusteella laadukasta erityisopetusta. Koulussa on paljon osaamista ja opetus on laadukasta.</p>	<p>Vammaisneuvosto tuoreimmassa lausunnossaan toteaa seuraavaa: Koulumäen koulun alasajo on jo tapahtunut. Nykyisellä oppilasmäärällä jatkaminen lienee mahdotonta.</p> <p>Vammaisneuvosto lausuu yleisesti, että on erityisen tärkeää järjestää jokaiselle erityistä tukea tarvitsevalle oppilaalle yksilölliset tukimuodot sekä turvalliset ja esteettömät oppimisympäristöt. On taattava joustavat pienryhmät, riittävä määrä oppimisen tuen asiantuntijoita, erityisopettajia sekä avustajia.</p>	<p>Koulumäen koulun henkilöstö esittää toiveensa ja ehdottaa vaihtoehdon 1 sijaan: Koulumäen koulun henkilöstö toivoo, että ei mentäisi niin sanotusti säästönäkölle edellä, vaan tässä kohtaa huomioitaisiin erityiset oppijat ja heidän yksilölliset tarpeensa sekä koulun henkilöstön vahva osaaminen opettaa, tukea ja ohjata erilaisia oppijoita Koulumäen turvallisessa kouluympäristössä.</p>
	<p>Opetuksen järjestäminen nykyisellä tavalla ei kuitenkaan mahdollista oppilaiden erityisen tuen järjestämistä yleisopetuksen ryhmässä eikä joustavaa ryhmittelyä ja erilaisten pedagogisten ratkaisujen toteuttamista riittävästi.</p> <p>Koulumäen erityiskoululla ei ole Espoon antamaa erityistehtävää (esim. osaamiskeskuksena toimiminen) eikä koululla ole myöskään lakiin perustuvaa erityistehtävää. Koulun tehtävänä on järjestää erityistä tukea opetuslainsäädännön ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti, kuten muidenkin Espoon peruskoulujen.</p>	<p>Niiden oppilaiden osalta, joille tulee koulun vaihtoja, on huomioitava oppilaiden ja huoltajien toiveet uuden koulupaikan suhteen. On myös huomioitava oppilaiden yksilölliset voimavarat siten, että opiskelu antaa oppilaille sekä mielekkäitä haasteita että onnistumisen kokemuksia, jotta opiskelijat voivat hyvällä itsetunnolla varustettuna suunnata peruskoulun jälkeisiin jatko-opintoihin.</p> <p>Käytössä oleva lähikoulu-periaate asettaa yleisesti suuret vaatimukset kaikkien koulujen esteettömyydelle ja opetuksen saavutettavuudelle. Myös erilaisille oppijoille tulee järjestää sopiva oppimisympäristö niin fyysisten kuin psyykkisten ja sosiaalisten tarpeiden näkökulmasta.</p>	<p>ESITYS 1 Koulumäen koulun henkilöstö esittää, että Koulumäki jatkaa erityiskouluna, jossa jatkaa Espoonlahden oppilasalueen yksilöllistetyt opetusryhmät sekä autismikirjon opetusryhmiä. Koulu voisi toimia kaupungin yksilöllistetyn ja autismikirjon opetuksen oppimiskeskuksena ja yhtenäiskouluna. Oppilasmäärän noustessa kouluun tulisi tällöin oma hallinnollinen rehtori.</p> <p>ESITYS 2 Kouluun voitaisiin sijoittaa esimerkiksi lievästi kehitysvammaisten ryhmiä tai vaativan, kuntouttavan yksilöllistetyn opetuksen oppilaita ja autismikirjon ryhmiä. Toiminnan jatkuessa, hallinnollisesti Koulumäen koulu voisi toimia jonkun Espoonlahden alueen yhtenäiskoulujen alla (Mainingin koulu, Saunalahden koulu ja Martinkallion koulu.)</p> <p>ESITYS 3 Mikäli Koulumäen koulu päädytään lakkauttamaan, autismikirjon oppilaita ja henkilöstö siirretään kokonaisuudessaan osaksi toista koulua.</p>

			<p>Myös Koulumäen koulun johtokunta ehdottaa kahta ensimmäistä esitystä.</p>
--	--	--	--

Päätösehdotus	Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää, että 1. Koulumäen erityiskoulun toiminta päättyy 31.7.2024. 2. Koulumäen erityiskoulun oppilaat sijoittuvat Espoon peruskouluissa jo toimiviin erityisluokkiin. Mahdollisista uusista perustettavista erityisluokista päätetään lautakunnassa erikseen oppilaaksiottoa koskevan vuosittaisen päätöksen yhteydessä.
Päätösaikataulu	07.02.2024
Vaikutusten seuranta	Espoonlahden perusopetuksen aluepäällikkö Leena Lakovaara Opetuksen tuen päällikkö Miia Loisa-Turunen Perusopetuksen johtaja Juha Nurmi